X. évfolyam, 34. szám
1954 augusztus 19.

Ára 70 fillér

Ludas Matyi

MINDENHOL ÍGY LEGYEN!

Télapó: Látom, itt felkészülve várnak...

Testvérlapjainkból

Új „kormány" alakul Taivan szigetén

Ülésre megy az új Kuomintang-kormány.

(Borisz Jefimov rajza a moszkvai KROKODIL-ből.)

EMBERI DOLGOK

— Talán azért haragszik, mert kistányér nélkül adtam oda neki a poharat...?

Kép szöveg nélkül.

— Mit szólna az édesanyád, ha látna téged ebben a fürdőruhában?

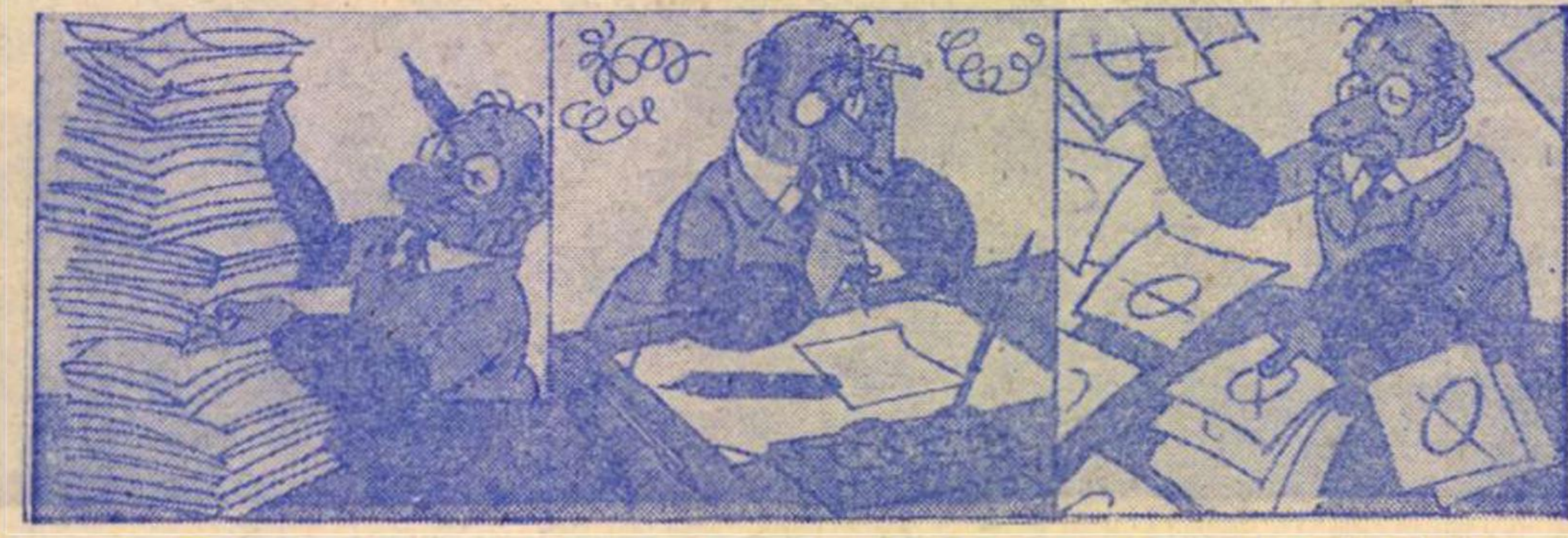
— Haragudna, mert ez az ő fürdőruhája!

(Aleksandra Szelagowska rajza a SPILKI-ből.)

BÜROKRATA ARATÁS

Előkészítette a szerszámokat. Vágott. Csépelt.

Asztagba rakott. Hiába kereste a magot. A gyomot szétosztotta.

(J. Malák rajza a DIKOBRAZ-ból.)

Egy és más...

Találkám volt egy kollégámmal az egyik kávéházban. Három órakor kellett volna jönnie, félnégykor csodálkozni kezdtem. Mindig pontos embernek ismertem. Négy óra után megérkezett, mentegetőzve. Csakugyan nem ok nélkül késett.

Egy színigazgatóval volt megbeszélése, s azon vitatkoztak: hány zeneszám kell a készülő zenés darabba. Abban öt perc alatt megegyeztek, hogy a darabban nyolc zeneszámnak kell lennie, de egy teljes órát vitatkoztak azon, hogy *maximum* nyolc legyen-e benne, vagy *minimum* nyolc.

★

Csináltattam egy pár cipőt s amikor a mestertől átvettem, egy pillanatra visszakérte. Hosszas keresgélés után előszedett valahonnan egy apró vászoncimkét, amelyen ez állt csupa nagybetűvel: BAKOS M., s ezt a cimkét enyvvel beragasztotta a jobbcipő hátsó kérgébe belül. A cipő ezzel rangot kapott. BAKOS M. készítette, ezt mindenki tudni fogja, aki csak a lábbelimet olvassa. Otthon jutott eszembe, hogy a balcipőt is oda kellett volna adnom neki, ragassza be a nevét abba is.

Ha már nyilvánosság, legyen egészen széleskörű.

★

Álldogálok a pult előtt türelmesen és várom a dupla feketét. Sokan vagyunk. Végre megkapom s már a színén látom, hogy nem sikerült valami jól. Egy korty meggyőz arról, hogy a szemem megbízható. A kávé csakugyan rossz. Annyira, hogy ha nem tudnám mit iszom, el sem találnám.

Íme — gondolom magamban — ez a kivételes eset, amikor nem a lét határozza meg a tudatot, hanem a tudat határozza meg a lét.

★

Figyelemreméltó jelenség, hogy az ipar és a kereskedelem mindenféle árucikket komoly, tárgyilagos hangon hirdet, csak egy kivétel van: a keserűvíz. A keserűvíz-hirdetések — csaknem minden esetben — tréfásak, humorosak. Nem hinném, hogy a humor és a keserűvíz között valami mélyebb összefüggés volna. Valószínűbb az, hogy az emberiség még némely tekintetben nem egészen felnőtt, s ha valami „kényes" téma kerül szóba, zavartan vihog, mint egy tizenötéves bakfis.

★

Nem dicsekvésből mondom, de hovatovább negyvennégy éves leszek, és édes sárgadinnyét még nem vásároltam. Már hosszú évek óta nem is a dinnye szeretete vezet, amikor meg-megállok a stand előtt, hanem csupán a játékos szenvedélye, az eszelős rulettjátékos rögeszméje, aki már csalódott minden szisztémában, de konokul próbálkozik továbbra is mindig ugyanazzal a számmal. Vehetek sima zöldet, sima sárgát, rücskös zöldet, rücskös sárgát, vehetek kicsit, nagyot, szagosat, szagtalant, laposat, gömbölyűt, olcsót, drágát, vehetek hideget, meleget, választhatok vaktában, behúnyt szemmel, kérhetek tanácsot az árustól, vagy bárki mástól, emelgethetem a dinnyét, dobálgathatom, kotyogtathatom — mindegy. Már arra is gondoltam, hogy a dinnye útközben válik íztelenné, amikor hazaviszem s ezért a helyszínen vágtam fel. De akkor sem volt édes. Becslésem szerint még mintegy 20—30 évet tölthetek el dinnyevásárlással, s lehet, hogy ezen a szerencsejátékon fogom elveszíteni megtakarított vagyonkámat. Remélem, a Mezőker is lesz olyan lojális, mint a montecarlói kaszinó s hetvenéves koromban ad annyi pénzt, amivel elutazhatok az Öreg Humoristák Otthonába.

De — amilyen makacs vagyok — azon is sárgadinnyét fogok venni.

Tabi László

Nyár

Az ő idejében

Véletlenül találkoztunk össze a Margitszigeten. Egy padon ültünk és Dagályi bácsi helytelenítő érdeklődéssel nézte egy előttünk elmenő fiatal lány karcsú lábát.

— Látja, kérem, ez nem volt a mi időnkben — mondta keserűen. — Akkor még súlyt vetettek az erkölcsre, kérem. A feleségem, kérem, annakidején földigérő szoknyát hordott, kisült volna a szeme a szégyentől, ha valaki véletlenül megpillantja a bokáját. Míg ezek a mai fiatalok...

Keserűen legyintett.

— Hány éves a kedves felesége? — kérdeztem kiváncsian.

— A dolog úgy áll, kérem — magyarázta buzgón Dagályi bácsi — hogy elfelejtettem. Nagyon régen láttam, tetszik tudni...

— Elutazott?

— Igen — bólintott Dagályi bácsi. — Vagy harmincöt-negyven évvel ezelőtt, valami kereskedelmi utazóval. Nem az volt az első ügye, kérem, de csak tűrtem, hallgattam, mert mit csináljon egy férj ugyebár...

— Hát igen — mondtam, hogy éppen mondjak valamit. — És mit szólt a dologhoz a család?

— Milyen család? — csodálkozott.

— Hát például a Dagályi bácsi kedves családja. A papa. A mama.

— Biztosan nagyon el lettek volna keseredve — bólogatott Dagályi bácsi — mert régivágású, jóerkölcsű emberek lehettek, minden bizonnyal. Dehát a dolog úgy áll, hogy én nem igen ismertem őket.

— Fiatalon árván maradt?

— A dolog úgy áll, hogy kedves anyám nem nagyon ismerte kedves apámat, mert kedves apám a születésemkor elutazott. Illetve valamivel előbb... Csak a nevét tudta... Várjon csak, hogy is hívták... Mindegy na... Szóval kedves anyám aztán kiadott engem falura, mert nem akarta, hogy megszólják az emberek... Olyan régivágású, erkölcsös nő volt, nagy súlyt vetett a jóhírére...

— Értem — bólintottam, mert más nem jutott hamarjában eszembe.

— Dehogy érti — tiltakozott Dagályi bácsi. — Dehogy érti! Mit tudják azt maguk maiak... Akkor nem volt az, kérem, hogy egy fiatal lány elmenjen egy fiatal fiúval táncolni, csak úgy ukk-mukk-fukk... Szemérmesek voltak a lányok..

Önérzetesen símogatta meg szép fehér szakállát.

— Én beszélhetek róluk, kérem, mert én ismertem őket! Túlzás nélkül mondhatom, hogy sikerem volt a nőknél...

Kopott levéltárcát szedett elő a zsebéből, elsárgult iratokat mutatott:

— Volt egy pár perem is, kérem, de én mindig kimásztam a csávából, mert talpraesett gyerek voltam... Nem estem én a fejemre, hogy megházasodjam... Csak aztán jött Emma és muszáj volt... Hiszen érti... Nagyon brutális apja volt neki... De azt azért bízvást mondhatom, hogy nagyon szerettek a nők... Nem úgy, mint ezek a maiak... Ezeknek csak a tánc meg a szórakozás a mindenük...

Megbotránkozva nézett fel. Fiatal pár ment el előttünk, babakocsival. Hárman együtt se lehettek negyven esztendősök.

— Látja kérem — mutatott rájuk vádlóan Dagályi bácsi. — Ez se volt a mi időnkben...

Gergely Miklós

Az augusztus 20-i utcabálon

— De szép ez az ünnep! Ezer szín, ezer fény!
— És az ezer forintról se feledkezz meg, amit délelőtt nyertünk a Tervkölcsön-húzáson!

Pesti asszonyok a Balatonnál

— Tempó szaktársnő! Átúszóverseny?
— Dehogy! Nem hallotta, hogy a Csemegébe citrom jött?

Jefim Csepoveckij:

A híd

— Elég volt várni!
Építsünk hidat!
Az oroszlán szerint ez itt a lényeg.
Persze a kérdés sok gondot is ad,
Adjunk helyet hát minden véleménynek!

Az elefánt szólt: — Én azt gondolom,
A híd alapja legyen vasbeton,
Építsünk bele gránitköveket,
Támassza száz cölöp,
Hogy a folyó fölött
Bármily nehéz súly ne viselje meg.

— Elég! — kiált a mókus és felugrik —
Gondolkozzunk csak, ne csináljunk rumlit:
Pazarlunk s nem nézzük a kellemet!
Hisz nekünk könnyed hidak kellenek,
Lenge hidacska, karcsú íveken,
Hogy szinte szálljon...
Jó és szép legyen!

— Állj meg kedvesem, szerelmes galambom! —
Súgja a róka behizelgő hangon.
Hogy gondolsz járni rajta te kis törpe?
Legfontosabb, hogy legyen girbe-görbe...,
Épp ilyen híd kell nékünk a folyón át,
Hogy be ne csípje farkunkat a korlát!

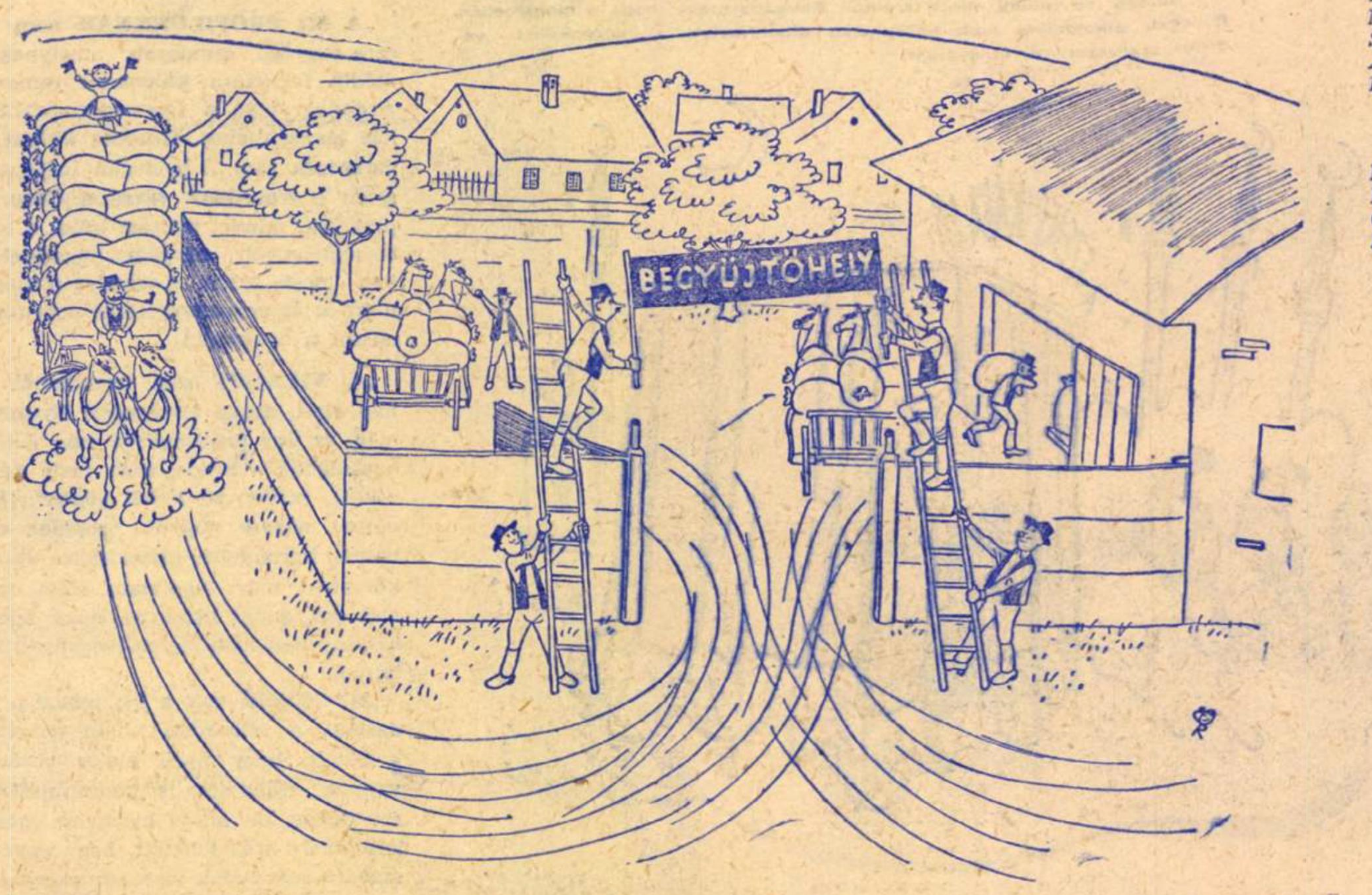
Ám a szamár csak ült, gondokba mélyedt,
Szerinte minden polémia vétek
És szólt:
— Vitánkban nincsen értelem.
Min veszekszünk, mondjátok meg nekem?
Mit vitatkozunk itt napokon át
Semmiségekről, mint az ostobák —
A fő — egy kérdés eldöntése lenne:
Hogy építsük —
hosszába vagy keresztbe?

★

Nincs szükség — vélem — magyarázkodásra,
Hisz itt homályban semmi sem marad.
Csak azt tudnám, hogy a tanácskozásra
Ki hívta meg a szürke szamarat?

(Gurszky István fordítása a Lityeraturnaja Gazetából.)

Lázas készülődés

— Gyorsan emeljük fel a táblát, János bácsi jön!

Ahol kapálnak

Kukorica: Ki ez a kis mitugrász?

Ahol nem kapálnak

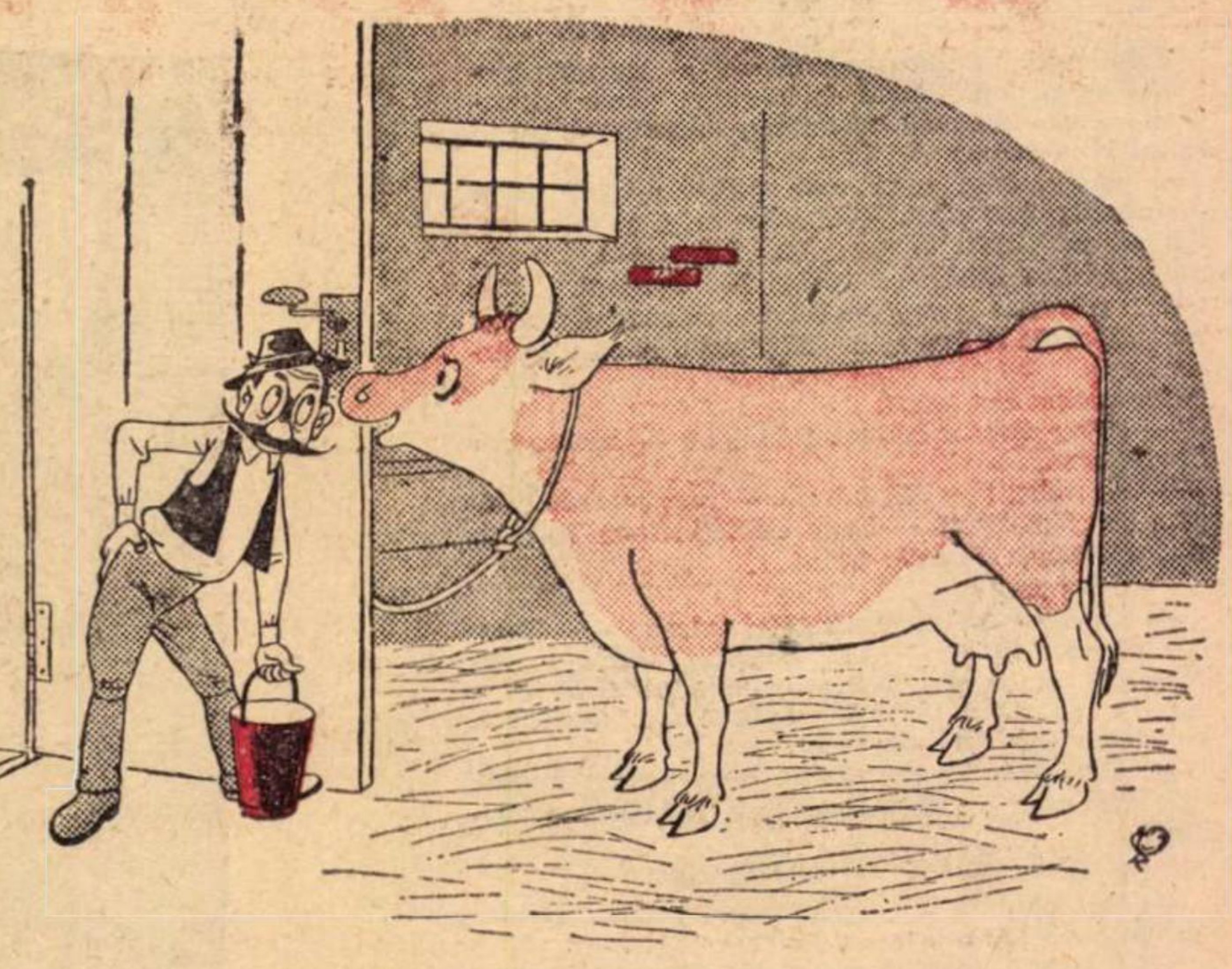
Gyom: Ki ez a kis mitugrász?

Megegyezés az iráni olajkérdésben

U. S.: Tehát „megegyeztünk!"

Ez nem megvesztegetés

— János bácsi, adok 30 liter tejet, felvisz a kiállításra?

A stempli

Nemrég különös látogatóm volt. Egy hajlotthátú, kopasz, idősebb férfiú.

— Sauer — mutatkozott be. — Kérem, ön a multkor azt írta az egyik cikkében, hogyha magának egész nap sorszámokat kellene bélyegeznie, beleőrülne...

— Valóban azt írtam! — bólintottam. — Unalmas munka lehet...

— Unalmas? — kacagott Sauer. Unalmas? Miket beszél! Nézze, hoztam magammal két sorszámbélyegzőt. Egyet magának, egyet magamnak. Próbáljuk ki! Meglátja, hogy nem is olyan unalmas.

Azzal kezembe nyomott egy elég nehéz bélyegzőt.

— Fogja! Ez a magáé! — Majd elővarázsolt a zsebéből egy halom papirt. — Mondjuk, hogy ezek az ügydarabok. Jó?

— Jó! — feleltem rémülten és tatanácstalanul emelgettem azt a nehéz micsodát. Az volt az érzésem, hogy Sauer körül nincs valami rendben.

— Látja, így kell! — mondta és elkezdett stemplizni. — Bum, bum, bum! — puffant tompán a bélyegző. — Iiigy! Csinálja maga is... Figyeli a kezemet? Tempósan! De vigyázni kell ám, hogy ne üssön máshova, csakis fel a jobbsarokba. Egy-kettő, egy-kettő. Most együtt!

Mit tehettem volna mást? Elkezdtem én is a stemplizést.

— Egészen jól megy — dicsért meg, aztán dudorászva tovább dolgozott: — Tárrárá bumm, tárrárá bumm...

Néztem, hogyan csinálja, aztán én is vele dudoltam:

— Tárrárá bumm... Csak ne lenne olyan nehéz ez a vacak! — gondoltam munka közben. A fejem fájni kezdett, mintha nem is a papirokra, hanem a fejemre ütögettem volna.

Az öreg elgondolkozva stemplizett

— Pimpili... pamm, pimpili... pamm — énekelte.

Én híven utánoztam, de már rettentően untam. A csuklóm sajgott. Egyszer majdnem ráütöttem a kezemre, miközben szédülten dünnyögtem:

— Táttárá bumm, táttárá bamm...

Sauer elmélyülten ütögetett, hol lassú, hol pattogó melódiát dudorászva.

Megálltam és félszemmel szomszédomra sandítottam.

— Pámpálá... pámpám bum,

Amikor észrevette, hogy nem dolgozom vele együtt, megállt.

— Nos? Még mindig azt tartja, hogy unalmas? — kérdezte kiváncsian.

— Hááát! — bizonytalankodtam, mert nem akartam megbántani.

— Várjunk csak! — kiáltott Sauer gyanakvó tekintettel. — Csinálja csak még egy kicsit...

Kívánságára ütögettem még egyet-kettőt a bélyegzővel.

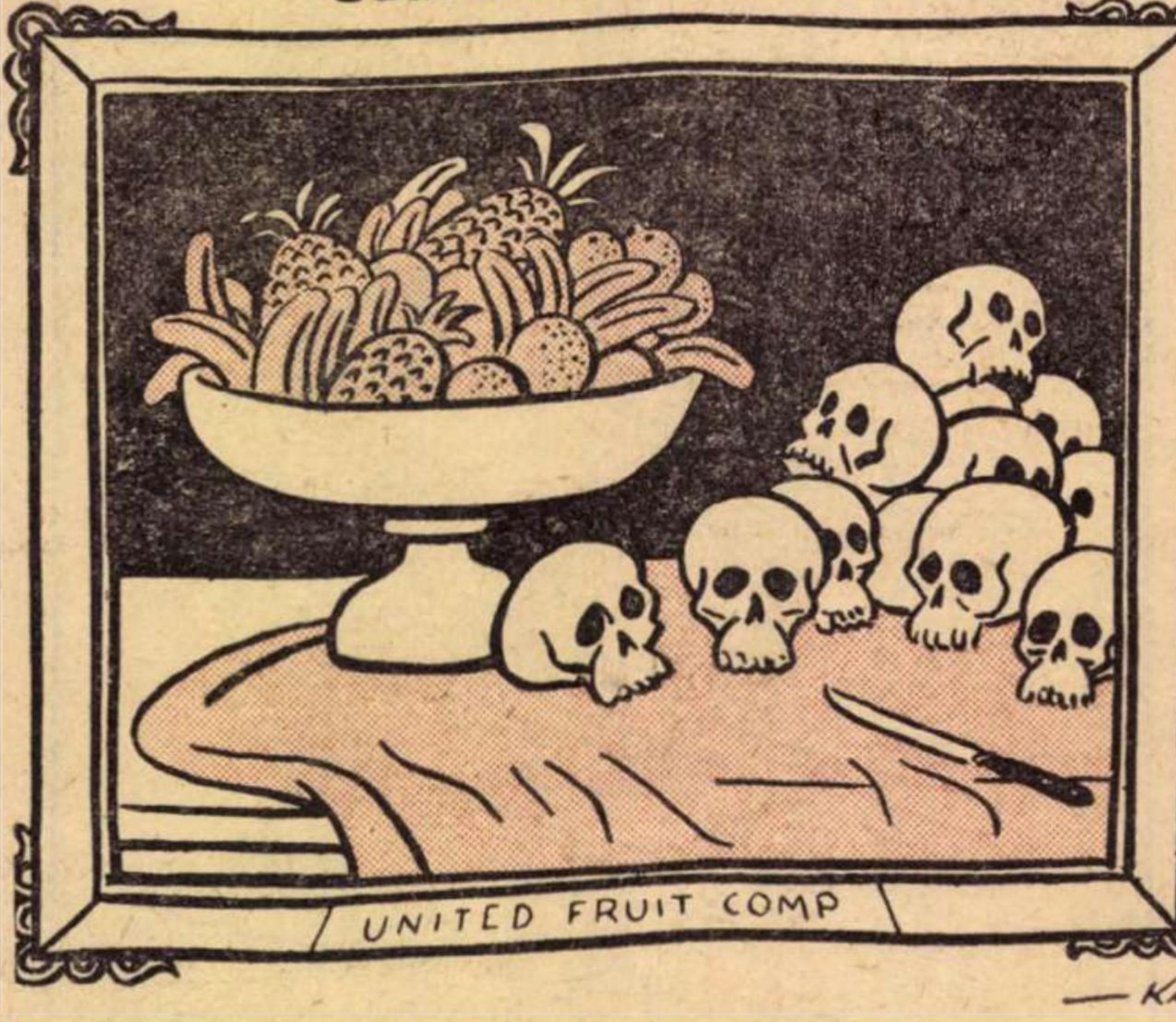
— Most már értem, hogy miért tartja unalmasnak! — szólt sajnálkozó hangon az öreg. — Hiszen maga nem képzel hozzá semmit!!

Sértődötten kiragadta kezemből a bélyegzőt, aztán még csak annyit mondott lenézően:

— Azt hittem, maga író! Ha nekem olyan kevés fantáziám volna, mint magának, én is unnám...

Mikes György

Guatemalai csendélet

Nem éppen ismeretlen amerikai mester műve.

Szent ügy

Nasszer egyiptomi miniszterelnök Mekkába megy, hogy a mohamedán ünnepek alkalmából több középkeleti államférfivel a „középkeleti védelmi szervezet"-ről tárgyaljon

— Készíthetem a dohányt, jönnek a zarándokok!

Értelmező Szótár

Még mindig akadnak egyesek, akik nem értik meg tökéletesen a mindennapi beszédben használt közkeletű kifejezéseket. Ezek részére közlünk mutatóba néhány mondatot készülő nagy művünkből, a legújabb Értelmező Szótárból.

„**MEGNÉZEM** kérem, bejött-e már. Ki keresi?" (Miért nézzem meg, hiszen itt jött be a titkári szobán keresztül. Bemondom neki, hogy ki telefonál, aztán majd ő dönti el, hogy kapcsolhatom-e önt, amit kötve hiszek.)

„**HAGYJA** itt a címét, majd értesítjük!" (Lerakom ezt a címet a többi közé, nyugodt lehet jó helyen lesz, soha az életben senki sem fogja többé kihalászni a fiók mélyéből.)

„**EXPORT-SZÖVET**, a legfinomabb minőség. Indiába akartuk szállítani, de azon a vidéken sáskajárás volt és nem vették át, így került a hibás holmik közé, ritka alkalom, ez az egyetlen vég van belőle" (A főnök külön ígérte, hogy prémiumot kapok, ha ezt a vacakot rásózom valakire, ennek a férfinek olyan jó tapasztalatlan képe van, hátha megszabadít tőle.)

„**A MI PROFILUNKNAK** nem való ez a ragyogó színdarab, amelynek az ötödik felvonása különösen remekmű. Azonnal vigye a Legmodernebb Színház igazgatójához, Gorocza Pálhoz, hivatkozzék rám, ő boldogan fogja eljátszani a tragédiát" (Erre a Goroczára pikkelek, mindig hozzám küldi a legtehetségtelenebb színpadi szerző-jelölteket, most aztán megkapja a magáét, mert ez az erőszakos fráter nem fog lemenni a nyakáról.)

„**A VILÁGOT** sem teremtették egy nap alatt, drága elvtársam! Nyugodjék meg, az ügy folyamatban van. Felettes hatóságunk döntése már nem késhet sokáig, nézzen be a hét végén". (Ez a dátum nekem nagyon megfelel, mert holnap háromhetes szabadságra utazom, különben már fogalmam sincs miről van szó, annyi bizonyos, hogy felettes hatóságomat nem fogom ilyesmivel zaklatni.)

„**RAGYOGÓ** volt a kis írásod a Ludasban, a feleségem külön nekem is gratulált, hogy ilyen elmés barátaim vannak". (Már nem is tudom miről volt szó benne, de annyi bizonyos, egészen középszerű írás lehetett, hogy egyetlen szavára sem tudok visszaemlékezni.)

(stella)

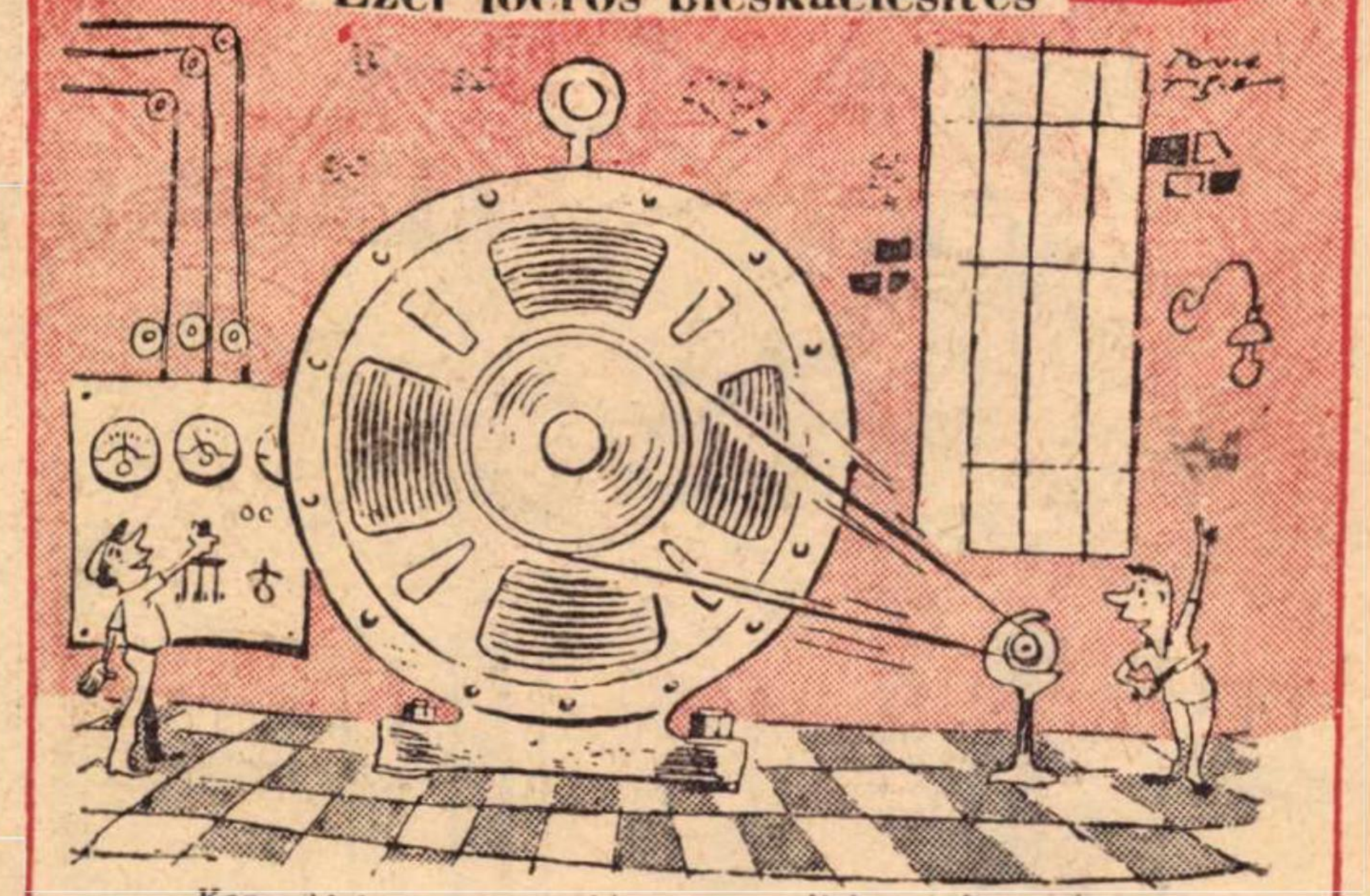
PAZARLÓK

Csak egy kis szivesség

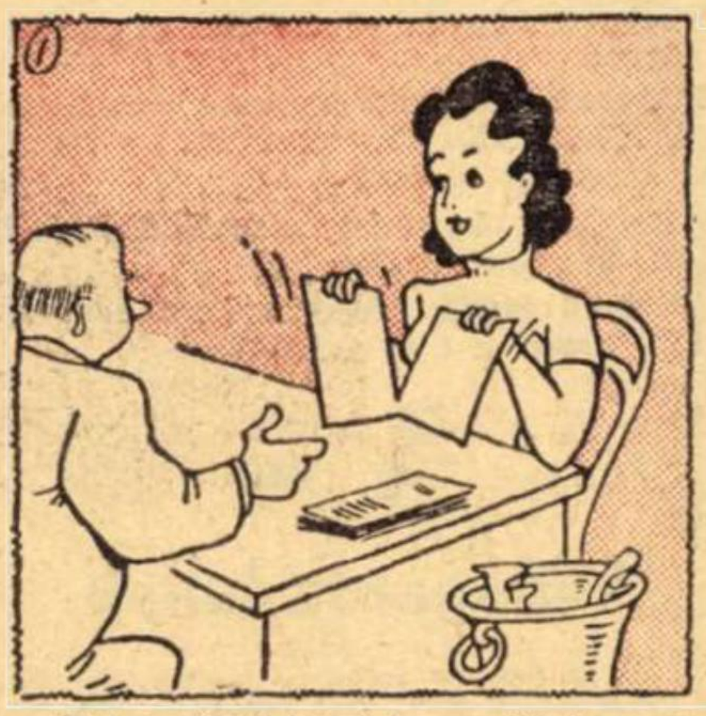
— Kedves szomszédasszony, hadd főzzük meg maguknál az ebédet, úgyis átalányban fizetik a gázt...

Ezer lóerős bicskaélesítés

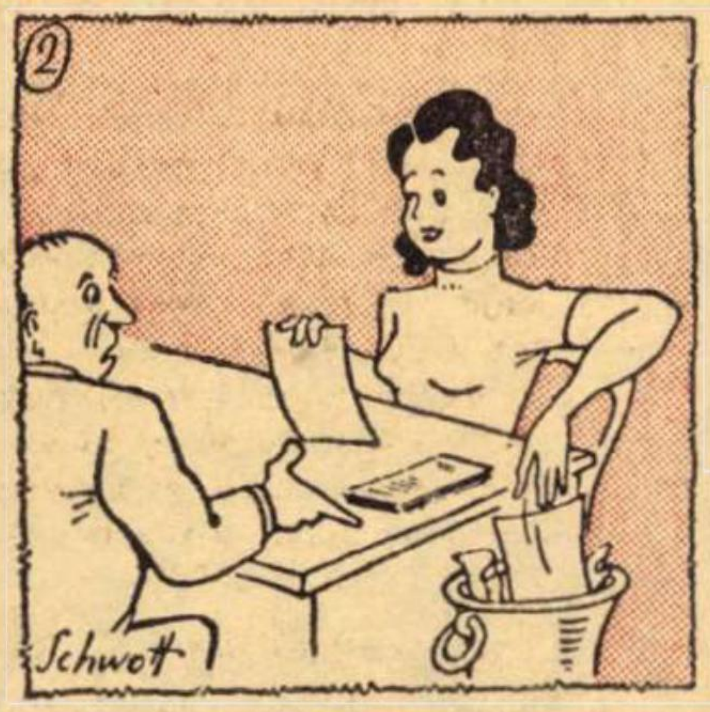

— Kapcsold ki Kovács szaki, ne pazaroljuk potyán az áramot!

Szép kis önköltségcsökkentés

— Ezt a rövid levelet egy fél ív papírra is meg tudom írni...

A Margitszigeten

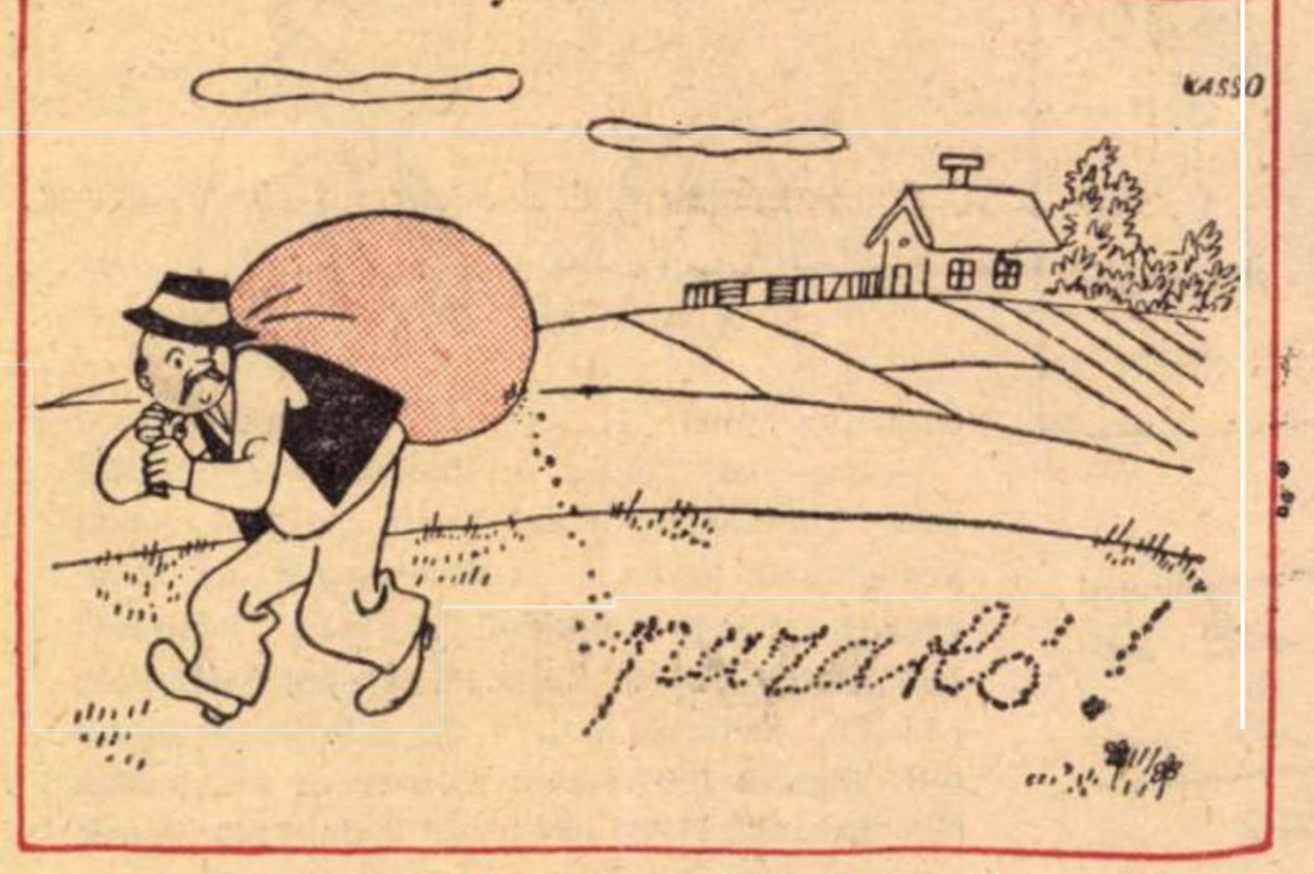
— Minek ez a pazarlás?

Későn jött rá

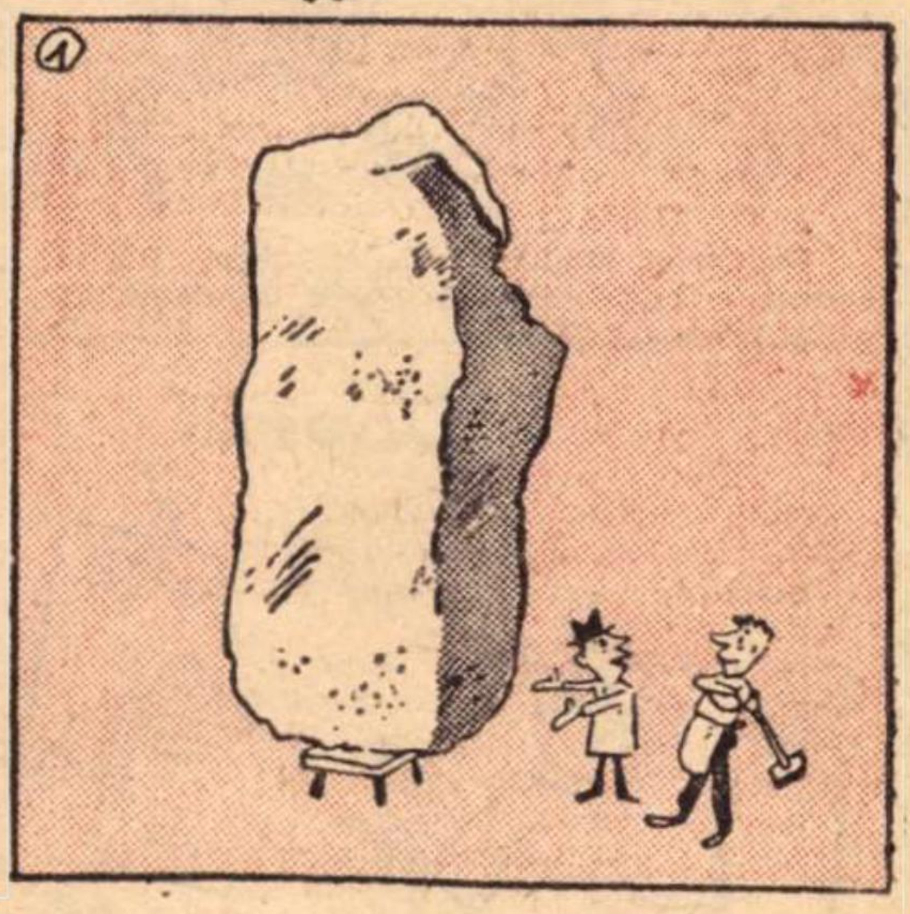

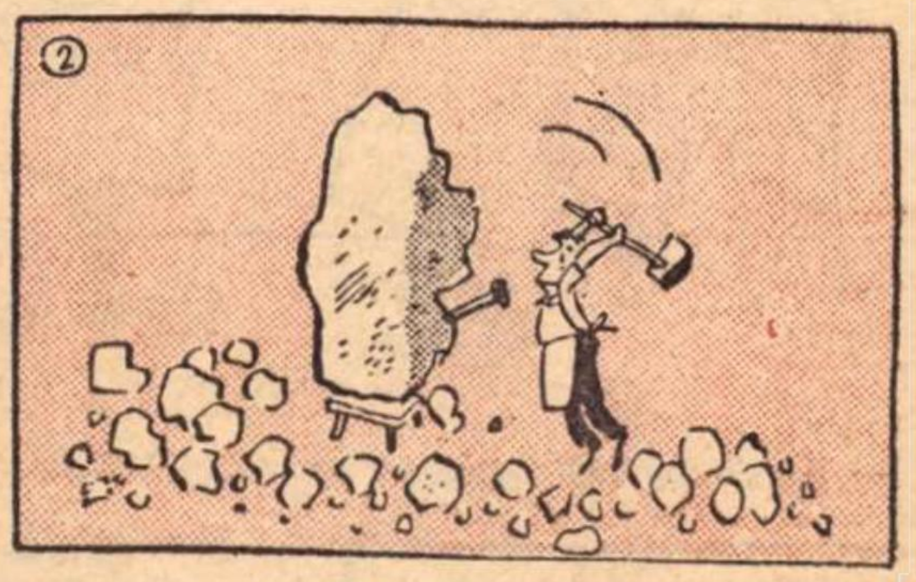
— Na, ég már?
— Fenét! Most látom, hogy nincs benne tűzkő...

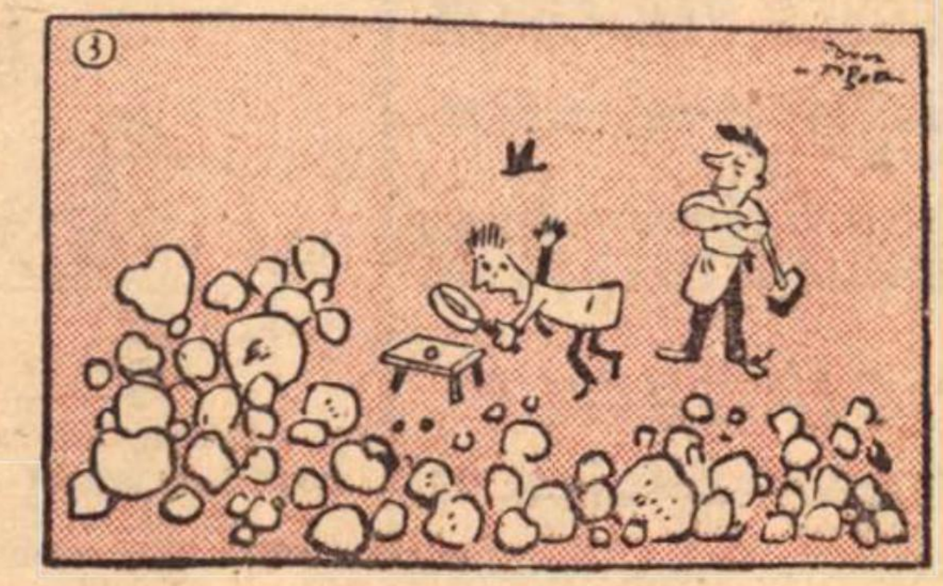
Lyukas a zsák!

Egy márványtömb története, de más egyébre is vonatkozik

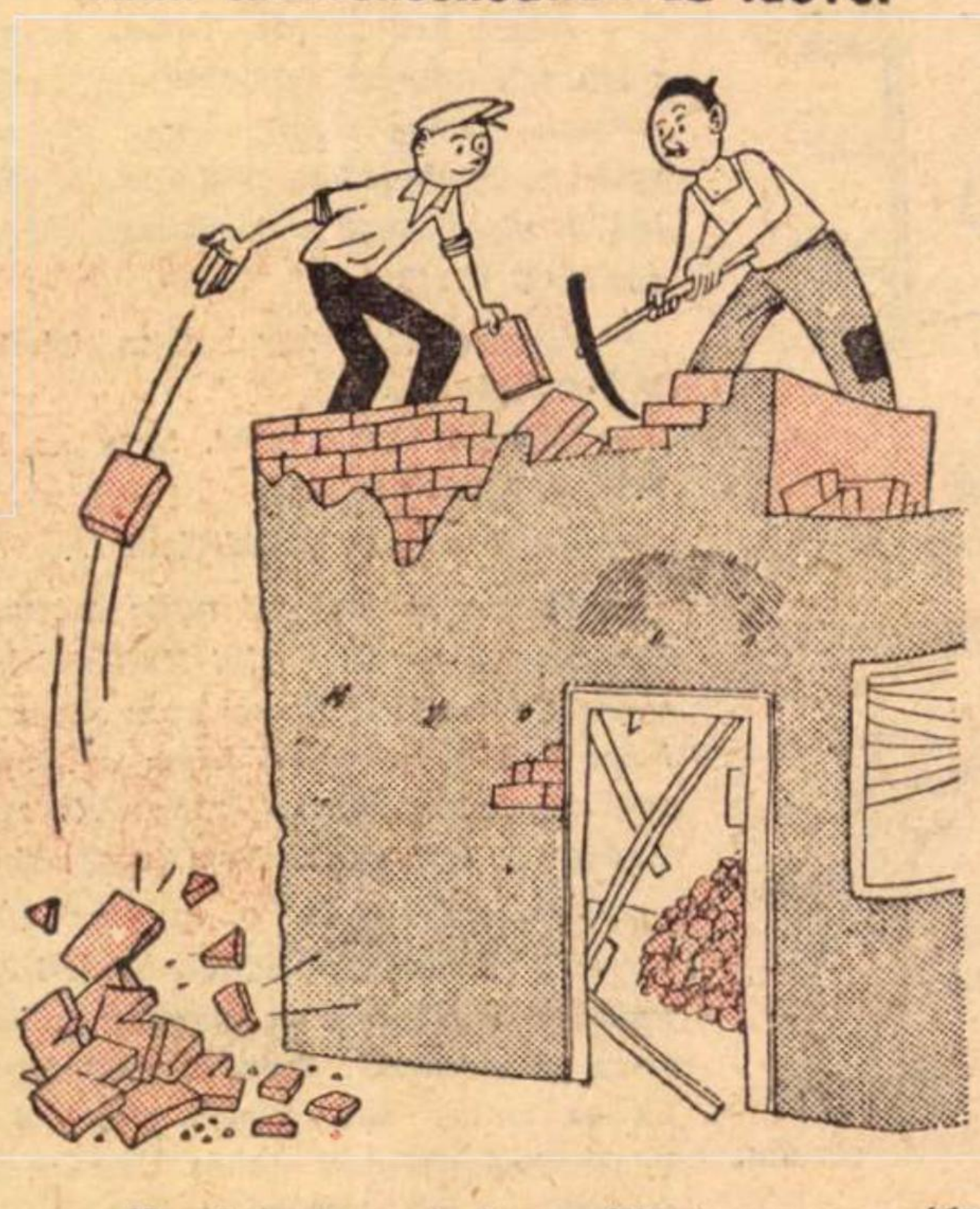

Az önellátó

— ...én szomszédasszony nem várakozom órák hosszat a jegesre!

Akik takarékoskodnak az idővel

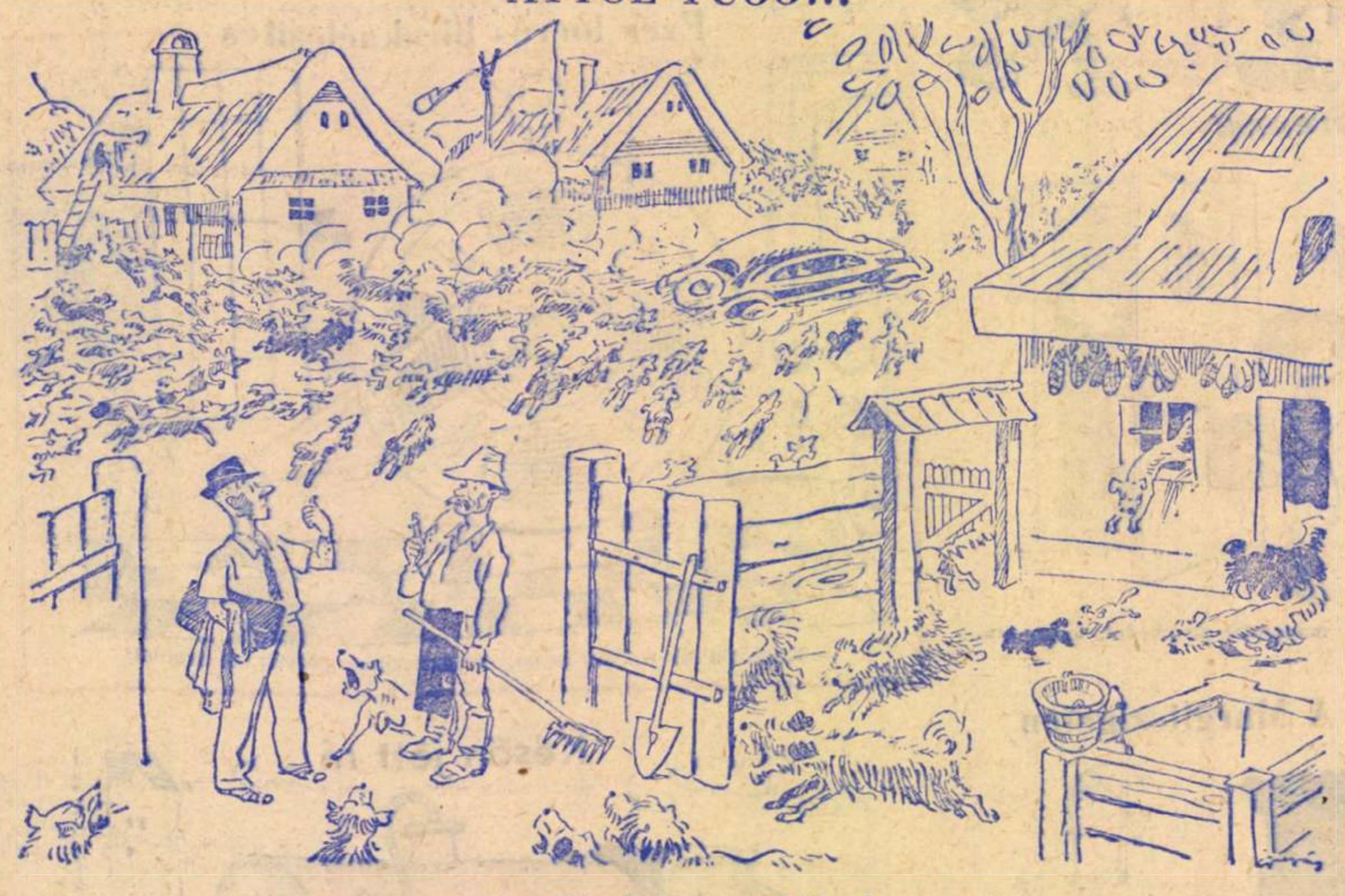
— Ha törik, ha szakad, egy félórával előbb végzünk!

Gyerekek öröme

— Nem kár ebből a sok szép tiszta papírból hajót csinálni?
— Nem kár Apuka ingyen hozza az irodából...

ATTÓL FÜGG...

— Hány kutya van a faluban?
— Oltáskor 47, különben 600.

Szófogadó komisz kölyök

Barátom kisfia, Andris a legszófogadóbb komisz kölyök, akivel valaha találkoztam. Ezt a látszólagos ellentmondást nyomban eloszlatom.

Valamelyik nap ismét rossz fát tett a tűzre a gyerek, mire barátom komoly hangon megdorgálta és közölte vele, hogy már pedig neki ilyen komisz kölyök nem kell.

A gyerek egy darabig hallgatta apját, aztán lebiggyedt szájjal mondta:

— Akkor én világgá megyek!

Azzal fogta kis fateherautóját és kiballagott a szobából. Apja, anyja az ablakból figyelték, mit fog csinálni. Néhány pillanatig tétován állt a ház kapujában, aztán elkezdett keringeni a háztömb körül.

A történet csattanóját — amely egyben fenti állításomat is alátámasztja — a sarki közlekedési rendőr mesélte el, aki egy kis ideig figyelte a gyereket és amikor az vagy tizedszer járt körben, megkérdezte tőle, hogy mit csinál.

— Világgá megyek! — mondta a gyerek komoly képpel.

— Világgá? — nézett nagyot a rendőr és tréfásan a Körút irányába mutatott. — De hiszen világgá arra kell menni!

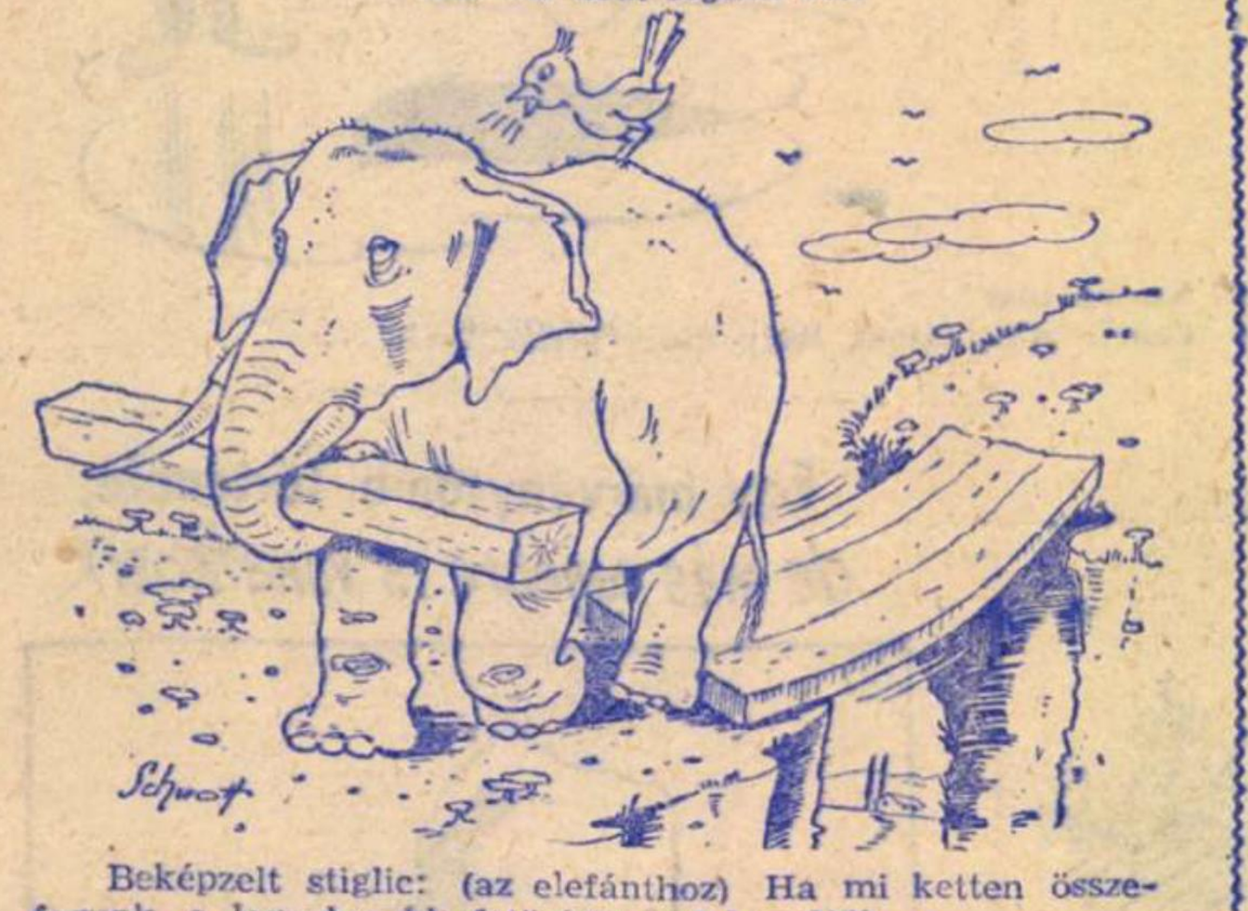
Erre a gyerek összehúzta szemöldökét és szinte sértődött hangon mondta:

— Te nem tudod, hogy nekem nem szabad egyedül átmennem a kocsiúton?

Példázat

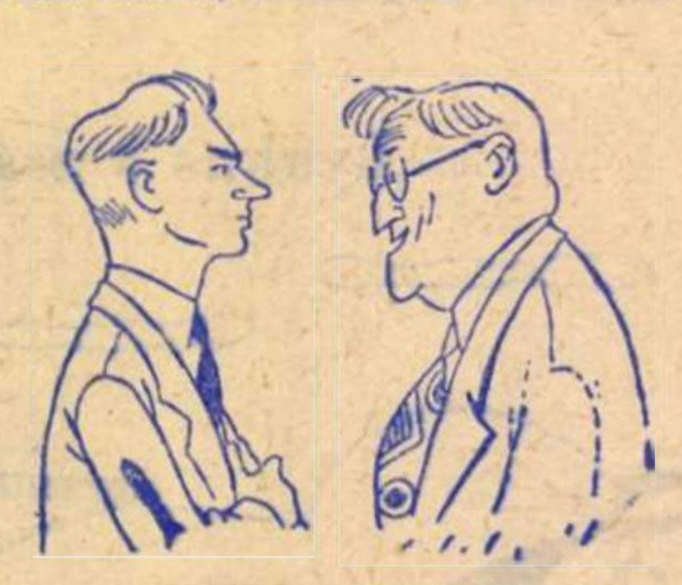
azokról, akik vállalatuk eredményeivel dicsekszenek, de munkájukkal nem segítik elő.

Beképzelt stiglic: (az elefánthoz) Ha mi ketten összefogunk, a legnehezebb fatönköt is felemeljük...

Tájékozatlan Tamás kérdez?

Tájékozatlan Tamás, miként a neve is mutatja, meglehetősen tájékozatlan a külpolitikában. Tájékozatlan Tamás azonban szeret tanulni; ha valamit nem ért, kérdezősködik. Kérdéseivel mindig a legilletékesebbeket keresi fel: azokat, akikről éppen szó van.

— Bocsánat, Dulles úr, hallom, hogy Nepálban, Katmandu utcáin ötezer tüntető vonult végig, akik az ön és az Eisenhower úr megégetett, fekete szurokkal bemázolt képmását hordozták körül és ilyen jelszavakat kiáltottak: „Jenkik, menjetek haza!"! „El a kezekkel Ázsiától!" Ezek a felkiáltások sokszor és sok helyen elhangzanak. Hogy lehet az, hogy önök ennek semilyen konzekvenciáját nem vonják le? Nagyot tetszenek talán hallani?

— Nézze kedves Mr. Tamás, nem kell olyan nagy jelentőséget tulajdonítani ezeknek a dolgoknak. Hogy megégették a képmásainkat, az véletlen is lehet. Mit csodálkozik? Ön még nem hallott olyat, hogy a háziasszony véletlenül megégette a húst?

— Bocsánat, de úgy hallom, fekete szurokkal is bemázolták...

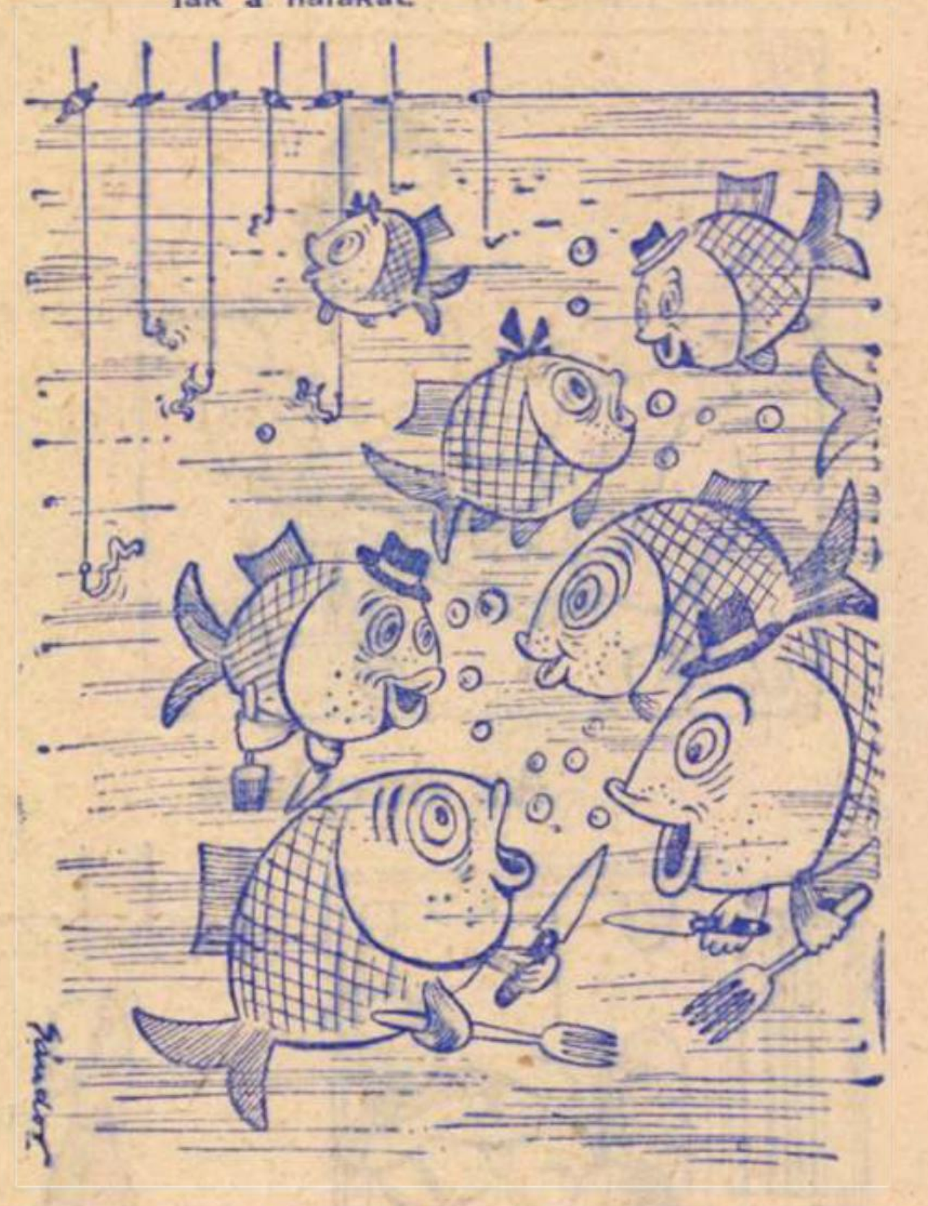
— Na és? Talán azért, hogy ne lássák, hogy meg van égetve.

— De bocsánat, a kiáltások...

— Ugyan kérem, mit tudja azt maga, milyen bonyolult a nepáli nyelv! Különösképpen a katmandui tájszólást! Ki tud azon eligazodni? Lehet, hogy katmandui tájszólásban a „jenkik, menjetek a pokolba" tán a legforróbb szeretet legőszintébb kifejezése. Nem vagyunk mi kérem nyelvészek, hogy ezt el tudjuk dönteni. Egyes kanadai törzseknél például, ha két ember találkozik, összedörgölik az orrukat és azt mondják, hogy „Bzsu-bzsu". Ezen is meg lehet sértődni, ha az ember nem ismeri elég jól a nyelvet. Végeredményképpen tehát leszűrhetjük, hogy Nepálban lelkes rokonszenvtüntetés volt az USA mellett. Tetszik most már érteni?

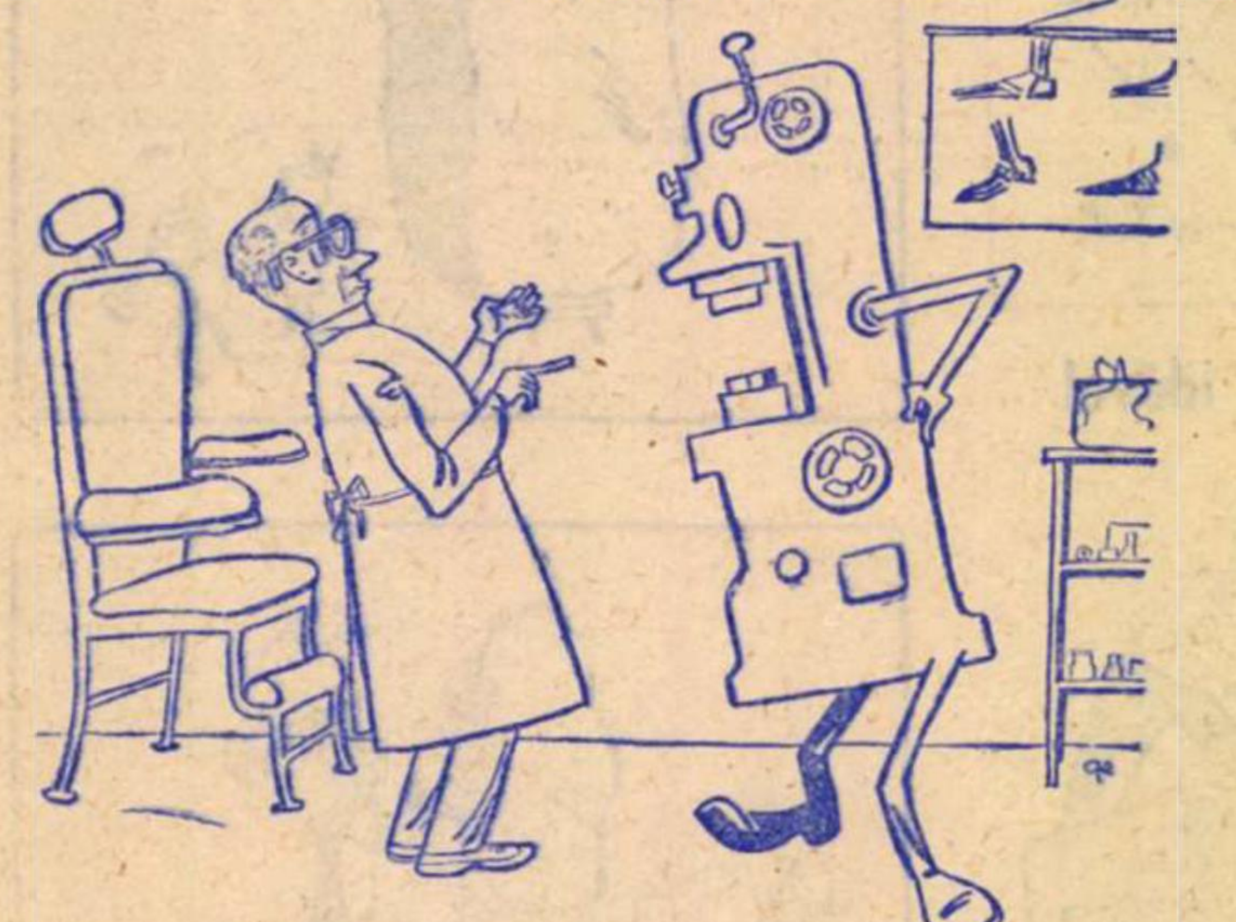
Válogatós halak

A Dunán nemrégiben vendéglő nyílt, s a környékét horgászok lepték el, mert azt gondolják, hogy az ételmaradékok odacsábítják a halakat.

— Ezek a bolond horgászok azt hiszik, hogy gusztusunk van az ő ronda kukacaikra, amikor itt finom bécsiszelet- és rostélyos-maradékot kapni!

Orvosnál

— Kérek egy lúdtalpbetétet, az utóbbi időben sokat állok...

Ez aztán a megoldás!

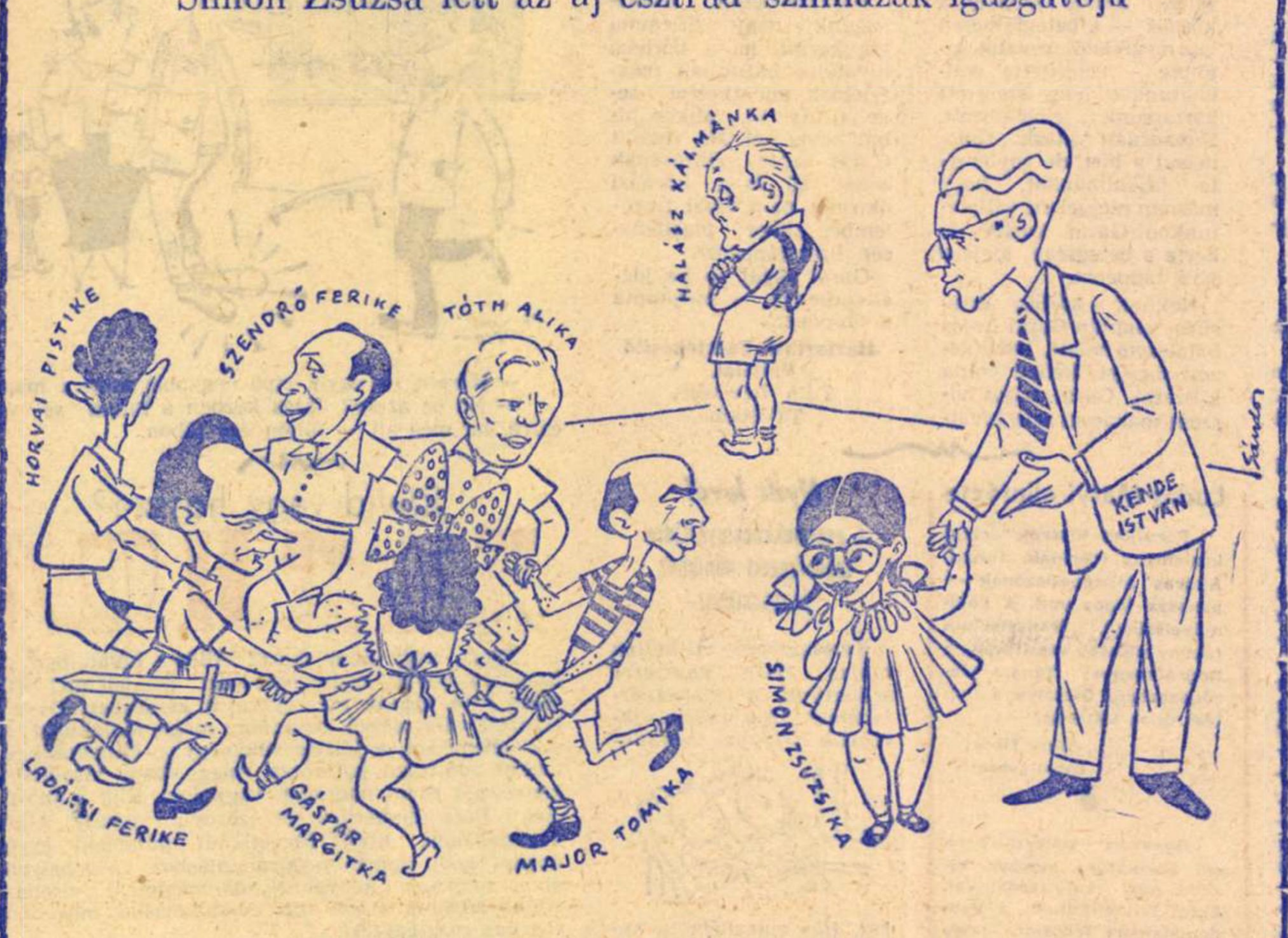
— Kérem, főkönyvelő elvtárs, megállt az óránk!
— Írja át a forgóeszközökből az állóeszköz rovatba!

Takarékos ember, aki végig szívja a cigarettát

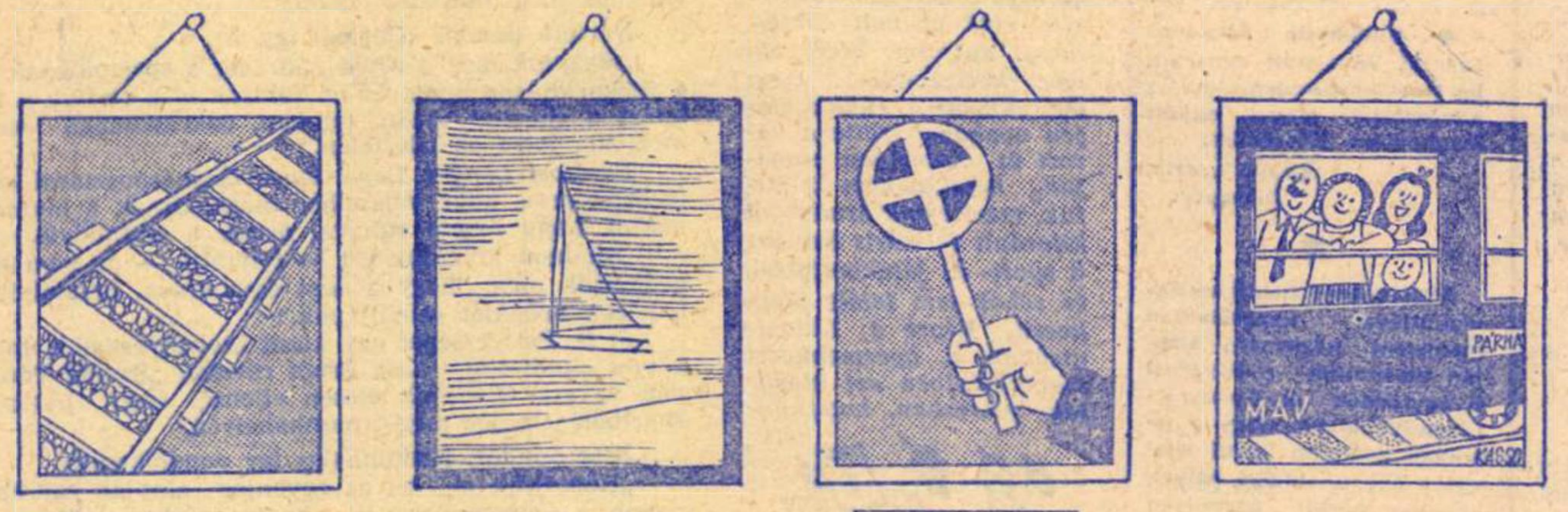
KULTURFRONT

Simon Zsuzsa lett az új esztrád-színházak igazgatója

— Itt van gyerekek az új játszópajtásotok!
— És mit szeret játszani?
—Sok mindent. Az idén például esztrádot . . .

Megnyílt a Vasutas Képzőművészeti Kiállítás

Csendélet | Balatoni táj gyorsvonatról | Diákok vakációra utaznak | Kovács János és családja

Rajzolónk elképzelése. . . .

Haladó hagyomány

„A hagyomány is a vonalban áll most.
Jó volna tudni, mit írt Arany János . . .“
Rimfy kartársunk így elmélkedik,
Majd könyvtár felé veszi lépteit.
Aranyt nem olvas — „az időért kár!“ —
Csak azt, hogy mit mond róla Pándi Pál.

A plakátok Múzsájához

Egy plakáton láttam meg arcodat,
s most minden falról Te kacagsz felém . . .
Diszista lány vagy és traktort vezetsz,
papírgyüjtésre buzdítsz könnyedén.
A kerek arc, a szép tiszta szemek . . .
Téged vetít százféle alkalom.
Ha szerettelek volna valaha,
akkor is már unnálak, de nagyon.

Önarckép

Ki lusta írni komoly műveket.
„forgácsok“-at gyárt szakadatlan.
De joggal kérdik tőle: hol a tönk,
melyről a forgács pattan?

A. G.

Darvas Szilárd:

Hogyan lettem mester...

Tizenöt évvel ezelőtt elhatároztam, hogy találkozni fogok Karinthy Frigyessel, meglesem őt a Hadik-kávéházban, ahol estéit tölti és tudtára adom, hogy lelkes rajongója vagyok. Akkoriban ugyanis még azt hittem, hogy az írók örülnek az ilyesminek.

Szívdobogva készültem a találkozóra, amely egyébként sohasem jött létre, mert nem volt bátorságom elmenni a Hadikba. De azért készülődtem s az előzetes beszélgetésekbe belevontam szűkebb baráti körömet is. Külön probléma volt, hogy minek szólítsam majd a kiváló írót; ez azonban aránylag hamar megoldódott. Akkoriban a híres művészeket, írókat „mester“-nek nevezték s ez a kissé bibliai ízű megszólítás nagyon imponált nekem, annál inkább, mert életem e szakaszában inas és segéd már voltam, viszont semmi reményem sem volt, hogy valaha is mester lehetek. Sok mindent jelentett ez a szó, elsősorban azt, hogy e cím viselője elsajátította művészetének minden csínját-bínját, afféle mágus, aki az írás vagy színjátszás eszközeivel szinte már csodákat képes tenni. Tudósa, papja és prófétája a művészeteknek, s ebben a minőségében népszerűségének szárnyain időnként száraz lábbal kel át a körúton, jobbra-balra áldást osztogatva. Én legalább így képzeltem.

Nem tudom: a zsenik vesztek ki vagy valami más baj történt, tény, hogy ez a szép megszólítás teljesen kiment a divatból. Ma valószínűleg Arany Jánost is kartársnak hívnák, ami egyébként nagyon szép címzés, főleg ha valami alapja van. Mesternek azonban senkit sem szólítanak, talán azt hiszik, hogy ez valamiféle maszek-dolog vagy mi a csoda, esetleg azt asszociálja, hogy voltak mesterek, akik verték a tanoncokat, hát az emberek inkább nem mondják, nehogy valami félfeudális látszatba keveredjenek.

Annál meglepőbb volt számomra, hogy a napokban a villamoson egy rokonszenves külsejű fiatalember a nagy nyomakodásban a következő szavakat intézte hozzám:

— Mester, szabad egy kicsit beljebb mennem? . . .

Meghatottan tűrtem, hogy átgyalogoljon rajtam. Lám — mondtam magamban — ennek a fiatalembernek van érzéke a jó haladó hagyományok iránt, nemcsak ismeri, de meg is becsüli a toll embereit. Nem vagyok beképzelt, tudom, hogy a „mester“ szóban összpontosuló megtiszteltetés méltatlan személyemben az egész új magyar irodalomnak szól, de éppen ezért üdvözlöm örömmel. Rettenetesen elérzékenyültem, már arra gondoltam, hogy Zelk Zoltánt legközelebb apámnak fogom szólítani, hadd legyen irodalmi életünk még patriarchálisabb.

Itt tartottam gondolataimban, mikor a kalauz az említett fiatalemberhez ért, ki is a következő szavakkal jelentette be jegyvásárlási igényét:

— Mester, adjon egy átszállót . . .

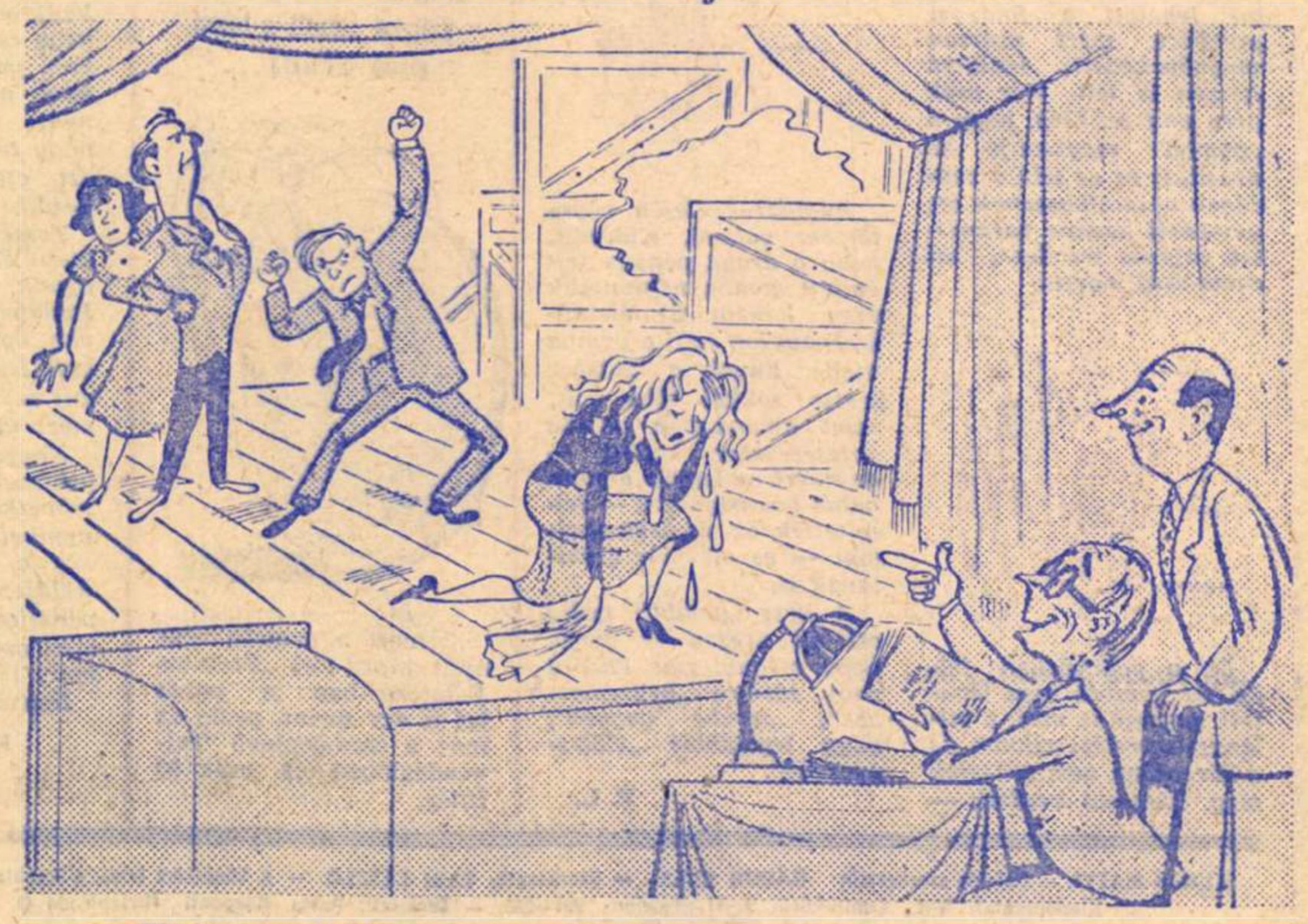
Így tudtam meg, hogy túlértékeltem mind a magam, mind legújabb irodalmunk népszerűségét, hogy a nyegleséget összetévesztettem a rajongással s hogy egyes emberek szótárában a „mester“ szó nem zsenit jelent, hanem pacákot.

A feledékeny rajongó

Jászai Mari még életében felállíttatta sírkövét a fiumeiúti temetőben, amely mindmáig hirdeti, Budapest egyik róla elnevezett terével együtt, a nagy tragika emlékezetét. Akkoriban Jászai visszavonult minden szerepléstől és sajátos viszonyba került az emberekkel, köztük azokkal a volt pályatársaival is, akik a legközelebb állottak hozzá. Így Paulay Erzsi, mikor megkérdezték, érintkezik-e Jászaival, ezt felelte:

— Mari megtudta, hogy nemrég kint jártam a fiumeiúti temetőben és *nem vittem virágot a sírjára.* Azóta nem merek a szeme elé kerülni.

Nem Sztaniszlavszkijtól tanulta...

— Tökéletes az átélés . . . remek . . . igazi könnyeket sírsz! Hogy csinálod?
— Arra gondolok, hogy már tíz perce a rádióban kéne lennem . . .

Le a bürokráciával!

Különjárat bizonytalan áron...

Foglalkozásom és budai lakásom arra kényszerít, hogy minden este 11 óra körül, a Fővárosi Nagycirkusz elől induló, 1-es jelzésű, különjáratú autóbusszal utazzam haza. Ez kb. 3 hónapja tart és ez idő alatt a „szabott ár"-ba vetett mélységes hitem alaposan megrendült.

Körülbelül 30 pontban sorolhatnám fel azokat a rendkívül változatos szabályokat, amelyek alapján a kalauzok az utasokat és a viteldíjat kezelik, de helyszűke miatt, csak a legfontosabbakat említem meg:

1. Vonaljegy ára: 1 forinttól 2 forintig.
2. Átszállójegy ára: 1.50—2.— (tetszés szerint).
3. Átszálló ezen a vonalon nem létez! (Egy kalauz mondta.)
4. Más vonalon váltott átszállójegy ezen a kocsin nem érvényes, akármilyen szabályosan száll át az utas!
5. Minden átszállójegy érvényes, bárhol száll fel az utas!
6. Erre a kocsira nem lehet felszállni — csak le!

Az ember azt hihetné, hogy pl. a jegy ára szoros összefüggésben van a váltás időpontjával. Én azonban megállapítottam, hogy a Fővárosi Autóbuszüzem egy elavult, dán egyháziadó-kulcsot használ lóugrás szerint, mert hogyan volna másképp lehetséges, hogy én már váltottam fél 11-kor 1.50-ért, 2-ért, de 1 forintért is vonaljegyet, sőt gyakran a velem egy perronon utazók is más-más, rejtélyes elbírálás alá esvén, különböző árú vonaljegyeket váltanak. Az ár kérdése e téren teljesen bizonytalan. A minap — mert alapos ember vagyok — az előadás után megkérdeztem a rendezőt (nem a Cirkusz, hanem az autóbuszok rendezőjét), hogy aznap milyen árú jegyet kell váltani? Ránézett az órára és a következő határozott választ adta: — Miután az előadásnak 22.50-kor volt vége és a beírás 22.55, tehát 1.50-es jegyet tetszik venni! Végre megtudtam — gondoltam elégedetten és felszálltam a kocsira Jött a kalauz és én megvettem jegyemet 2 forintért! Hiába hivatkoztam a rendezővel kötött megállapodásomra, hiába mutogattam az órámat, semmi sem segített. — Ön a kalauz vagy én? — kérdezte a kocsi parancsnoka joggal (mert tényleg ő a kalauz és nem én) — én tudom, hogy mi a szabály!

Hát én készséggel elhiszem, hogy ő tudja, hogy mi a szabály, de szerintem nem volna elhibázott lépés, ha az utasok is tudnák a hivatalos viteldíjat. (Általában nem értem ugyan, hogy miért kell a megérdemelt szórakozásból hazatérő közönséget magasabb tarifával büntetni, de ha muszáj — hát legyen.)

A fentieken kívül az is majd' naponta fordul elő, hogy a kalauz „cirkuszos kocsi" felkiáltással, nem enged senkit felszállni az útvonal többi megállóinál. Kedves Autóbuszüzem! Nem vagyunk mi valamilyen különös szekta tagjai, akik csak „egymásközt" (buszonkint vagy 100-an!) érezzük jól magunkat. Szívesen helyet szorítunk mindenkinek, aki a megállónál arra vár, hogy felszállva közénk, néhány kék folt árán otthonába térjen, a jól megérdemelt éjszakai pihenőre.

Radnóti Tamás

Balatonföldvári gomba

Nem minden gomba növény. Gombának nevezik azokat az élelmiszerárusítóhelyeket is, amelyek üdülőhelyeken elégítik ki a nyaralók áruszükségletét.

Balatonföldváron májusban kellett volna tető alá hozni a gombát. Sok eső volt és ez jó hatással lehetett a földvári gombára, mert gyorsan megnövekedett, júniusra készen is lett. Már csak arra volt szükség, hogy a „gomba" megkezdje az árusítást és az üdülő vendégek vásárolhassanak ott gombától kezdve narancsízű szörpig mindent, mi szem száj ingere.

De a gyönyörűen felépített gombát nem lehetett megnyitni, mert a villanyfelszerelési cikkek és a kőrredőny nem érkeztek meg. Sürgetni kezdték — eredménytelenül. Elmúlt június, július, eljött augusztus is, de a gomba, amelyre égető szükség lett volna, nem nyílt meg.

Augusztus elején végre történt valami. Kiderült, hogy a drága pénzen felépített gomba nem nyílik meg, hanem új élelmiszerpavillon épül a gomba mellé. Ennek a költsége persze sokkal több volt, mint amennyi a gomba befejezéséhez kellett — de miért ne legyen a gombából bolondgomba — felépítették az új, szűk pavilont — és ott mír árusítanak is.

A kész „gomba" pedig ott áll üresen és várja, hogy megnyitását 1955-re vagy 1956-ra „beütemezzék", „tervbe vegyék", vagy legalábbis „előirányozzák".

P. L.

Különös feltámadás

Vállalatunk dolgozója, Garai Lajos kartársunk megbetegedett és a Bajcsy Zsilinszky-kórházban kezelték. Július hó 24-én a kórház — a betegfelvételi lap megfelelő rovatát kitöltve — értesítette vállalatunkat, hogy szeretett kartársunk elhalálozott. Szomorúan vettük tudomásul a hírt, de enyhítette fájdalmunkat, hogy másnap megjelent vállalatunknál Garai kartárs és kérte a betegsége idejére járó táppénzt.

Nekünk a kórház értesítése alapján Garai Lajos halálesete miatt, temetkezési segélyt kellett volna kifizetni. Garai Lajos viszont makacsul arra hivatkozott, hogy ő él és nem temetkezési segélyt, hanem táppénzt követel a vállalattól.

Szakszervezeti bizottságunk nagy dilemma elé került: ha a kórházi hivatalos okiratnak megfelelően temetkezési segélyt utal ki, akkor hibát követ el. Ha viszont Garai Lajos állításának hitelt ad, és a kórházi okiratot nem veszi figyelembe, akkor jogellenesen fizet táppénzt.

Garai végül — ha jogellenesen is — megkapta a táppénzt.

Háztartási Faértékesítő Vállalat.
Tóth Istvánné,
TT-titkár

Ludas Matyi elintézte

„Póruljárt kísérők" című közlemény írójának, Juhász András állatgondozónak — panasza jogos volt. A Földművelésügyi Minisztérium főkönyvelősége utasítására a Nógrádmegyei Tanács Mezőgazdasági Osztálya a hajtási díjat kifizette.

Nagy Tibor,
osztályvezető.

„Gyakran előfordul" című karikatúra jogosan bírálta meg cukrászdáinkat. Ezért felszólítottuk a Vendéglátóipari Trösztöt, hogy az irányítása alá tartozó vállalatokat utasítsa: vegyék igénybe a Fagylaltgyár által bő választékban készített fagylaltkészítményeket.

Sásdi Sándor,
osztályvezető.

A Budapesti Általános Szerelő Vállalattól elmaradt béremet közbenjárásukra az elszámolási lappal együtt megkaptam. Köszönöm.

Ziczkó László,
Diósgyőr.

A Széchenyi fürdő melegvízkútjával kapcsolatban megjelent közlemény alapján utasítottuk a Fővárosi Gyógyfürdők és Gyógyforrások Vállalatát, hogy a jelenlegi ivókúton kívül létesítsen egy új kifolyó helyet, ahonnan bárki, bármilyen mennyiségű gyógyvizet díjtalanul kaphat.

Kovács Pál,
Főv. Tan. Kommunális Osztály.

Az V. ker. Vendéglátóipari Vállalat átesett a forint másik oldalára...

...mert a nemrég megnyílt Marx-téri „Forintos Falatozó"-ban a pohár tej is egy forint, pedig az még a szembenlévő Tejvendéglőben is csak 90 fillér.

Nyílt levél

a gyermekkocsigyártásra szövetkezett nénikhez és bácsikhoz

Kéremszépen, mi ketten május 25-én egyszerre születtünk a kistestvérkémmel. Úgy tudom, ikreknek neveznek bennünket.

Bár már néhány hónaposak vagyunk, de nem tudjuk kitenni pelenkás lábunkat az utcára, mert nincsen kocsink. Apukánk a Gomb és Fésű ktsz-nél dolgozik és ott megszavazták nekünk a kocsiengedélyt és a hozzá szükséges készpénzt. Most már csak az volt hátra, hogy apukám szerezzen egy kétszemélyes mély gyerekkocsit. Június elején nyakába vette a várost és komolyan mondjuk, hetekig nem is láttuk, mert egyik áruházból kifordult és máris bement a sport- és játékboltokba, és sehol sem talált ikerkocsit. Végre a Liliom-utcában a gyermekkocsi szövetkezetben azt mondták júniusban, hogy jöjjön vissza augusztusban, akkor lesz ikerkocsi. Most augusztus van és vissza is ment az apukánk és azt mondták, hogy csak nyári ikerkocsi van, pedig most már inkább a tél jön, mint a nyár. És azt is mondták, hogy téli kocsi is lesz, de azt csak szeptemberben kezdik el gyártani.

Tessék elképzelni, rendkívül életvidám ikrek vagyunk, azt halljuk szép Budapest, sok látnivaló van, épületek, házak, parkok, Dunapart és mi semmit se nézhetünk meg, mert nincs kocsink.

Nagyon szépen kérjük a gyermekkocsigyártásra szövetkezett bácsikat és néniket, képzeljék magukat a mi helyünkbe és küldjenek nekünk készpénzfizetés (illetve állami csekk) ellenében egy mély ikerkocsit.

Ikertársi üdvözlettel

Kernvánszki Barna
és Gábor
I., Iskola-utca 6.

„Jó" tanács

— Kérem, az egyik cipő nagyobb, mint a másik!!
— No és aztán? Járás közben a kutya se veszi észre, ha meg áll — álljon egy lábon...

Rövid vagy hosszú?

Short, vagy nem short? Illik-e hivatalban vagy üzemben rövid nadrágocskában megjelenni? Olvasóink nem tudnak megegyezni a kérdésben. De a beérkezett válaszokból lassacskán mégis kialakul a többség véleménye, a jóízlés véleménye. Mindenkinek a fizikai adottsága határozza meg, hogy viselheti-e a kényelmes rövid nadrágot, vagy sem. Illik a short jólakú fiatal emberhez, de szörnyű látvány elhízott nagypapákon. Ettől függetlenül mindenki egyetért abban, hogy sporthoz, kiránduláshoz, fürdőhelyen a short nemcsak kényelmes, de megfelelő viselet is. Alább közlünk a sok száz hozzászólásból még néhány érdekes megjegyzést.

A HIVATALI SHORT ELLEN SZAVAZTAK:

Balogh Endre főiskolai hallgató szerint az osztályvezetőknek van igazuk. Jogosan sérelmezik a hivatalban a shortot, ámbár:

„... egyik osztályvezetőnek sincs törvényadta joga a rövidnadrág megtiltására, de a stílusérzék azt követeli, hogy beszéljék le azokat, akik ilyen ruházatban jelennek meg munkahelyükön."

Németh Jenőné (Cegléd) így ír:

„Hagyjuk meg a rövid nadrágot a sportolóknak és a fizikai dolgozóknak, és ne rontsák el a férfiak a kilátást a shorttal utcán, tereken, cukrászdában vagy moziban, mert az ízléstelen."

Barátosi Lénárd Lajos tanító Szénáspusztáról emlékeztet arra, hogy valamikor megkívánták a hivatalnoktól, hogy fekete ruhával őrizze a tekintélyét.

„Mi nem kívánjuk ezt — folytatja — de nem engedhetjük meg, hogy a népi demokrácia hivatalaiból bohócok arénáját csinálianak."

S. B. Pesterzsébet egy kicsit személyeskedik, mert a vita elindítóját, Kiss Ernőt röviden „Szving Tóni"-nak nevezi. Olvasónk élesen ellenzi, hogy bárki is shortban jelenjék meg a munkahelyén.

Kiss Sándor, Kiskunhalas így gondolkodik:

„Képzeljük el, ha az egyenjog alapján egy szép napon a szépneműek is shortnadrágban jelennének meg a munkapadnál, az írógép mellett vagy a bérelszámolóasztalnál! Mennyi sunyi ábránd és szemforgatás kísérné őket! Nagyon lazulna a munkafegyelem!

A SHORT MELLETT SZAVAZTAK:

Fazekas Árpád vezetőagronómus Kunszentmiklósról, visszaemlékezik gyakornok-éveire. 1943-ban Mezőhegyesen dolgozott az állami ménesbirtokon és a nagy hőségben rövid nadrágban jelent meg. A főintéző és az igazgató kifogásolta a rövid nadrágot. (A földeken!)

„Én azonban bosszantani akartam őket és csak azért is rövid nadrágban jártam."

Azt a következtetést vonja le, hogy a demokráciában mindenki úgy öltözzék, ahogy akar — az ízlés határain belül.

Varga Béla tanár szatírikus éllel támadja az osztályvezetőt és tréfásan azt javasolja, hogy a bürokraták legnagyobb örömére a hivatali öltözködést is rendelettel kellene szabályozni.

Váradi János (Kecskemét) közli, hogy a Nemzeti Bank egyes vidéki fiókjainál betiltották a rövid nadrág viselését azzal, hogy sérti a bank méltóságát.

„Az eset feltűnően hasonlít a felszabadulás előtti időkre, amikor szigorúan előírták a Nemzeti Bank tisztviselőinek, hogy kánikulában is gallérban, nyakkendőben üljenek a munkahelyükön és a kabátot semmi szín alatt sem vethették le."

Dévényi Sándorné Balatonlelle, Ady Endre-utca 3., azt javasolja, hogy inkább a csőnadrágos jampeceket irtsák ki. Üzeni Kiss Ernőnek:

— Hordjad egészséggel a shortot munkahelyeden! Kevésbbé fenyeget a hőguta és könnyebben megy majd a munkád. Ne törődj a szemforgató erénycsőszökkel!

Végül *Tamás Sándor* (Kispest, Malinovszky-u. 10.) a következő kompromisszummal fejezi be vitánkat:

„Szabad országban élünk, a közszemérmet nem sértő, ízléses öltözködést semmiféle rendelet nem korlátozza."

LUDAS MATYI. — Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA. — Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ. — A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin-körút 9–11. Telefon: 222—271, 221—293. Kiadóhivatal: VII., Lenin-körút 9–11. Telefon: 221—285. — Terjeszti: Posta Központi Hírlapiroda Ü. V. Lapterjesztési Ügyek: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183—022, 180—850.
Szikra Lapnyomda, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 6. — Felelős vezető: Kulcsár Mihály — Példányszám: 370.000.